

หลักสูตรที่ 1 “การจัดการคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน” รุ่นที่ 2

ฉบับปรับปรุง 11 พฤศจิกายน 2565

หลักการและเหตุผล

ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้กำหนดให้การจัดการน้ำอุปโภคและบริโภค เป็นยุทธศาสตร์ที่ต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพน้ำอุปโภคและบริโภคให้ได้ตามมาตรฐานสอดคล้องกับตัวชี้วัดพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDG) เป้าประสงค์ที่ 6.1 “บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัย และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ภายในปี 2573” สำหรับประเทศไทยกำหนดตัวชี้วัดเป็นร้อยละของประชากรที่ใช้บริการน้ำดื่มที่ได้รับการจัดการอย่างปลอดภัย จากการประเมินความมั่นคงด้านน้ำ ภายใต้ Thailand National Water Security Assessment (AWDO 2016) ตาม Key Dimension 1 ความมั่นคงน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค (Household Water Security) โดยมีดัชนีชี้วัด 3 ตัวได้แก่ Piped water access Sanitation access และ Hygiene (measured in age-standardized disability adjusted years , DALYs) พบว่าประเทศไทยมีความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค (Household Water Security) อยู่ใน ระดับที่ 3 นอกจากนี้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้มองเห็นถึงความสำคัญในเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จึงได้กำหนดเป้าหมายทุกหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 1 เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงน้ำสะอาดอย่างทั่วถึง โดยมุ่งเน้นการพัฒนา ระบบประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประปาหมู่บ้านที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำกับดูแลมีจำนวน ระบบประปาหมู่บ้าน 62,362 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น,2565) ซึ่งใช้กลไกการขับเคลื่อน การดำเนินงานผ่านคณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด

การเสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงานด้านดูแลและควบคุมคุณภาพน้ำที่สนใจ จะเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญ บทบาท กลไกการทำงานและการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคและให้ผู้ผ่านการพัฒนาศักยภาพได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ ต่อยอดการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ของตนเองได้

ประเภทหลักสูตร

- หลักสูตรตามกฎหมาย
- หลักสูตรตามมาตรฐาน
- หลักสูตรตามโครงการที่จัดทำภายใต้งบประมาณ
- หลักสูตรที่หน่วยงานร้องขอ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบจัดการคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
2. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

กลุ่มเป้าหมาย

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคุณภาพน้ำบริเวณในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสังกัดภาครัฐ

1. เจ้าหน้าที่ในระดับส่วนกลาง
2. เจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัย
3. เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
4. เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
5. เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
7. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล

คุณสมบัติผู้เข้าร่วมอบรม

1. เป็นเจ้าหน้าที่กลุ่มเป้าหมายตามพื้นที่เป้าหมายโครงการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน และราคาเหมาะสม สู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG6) ภายในปี พ.ศ. 2570 ประจำปีงบประมาณ 2566
2. ต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยผ่านการอบรมการจัดการคุณภาพน้ำบริเวณสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รุ่นที่ 1 (27 – 29 เมษายน 2565)
3. สามารถเข้ารับการอบรมได้ตลอดระยะเวลาการอบรม
4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าร่วมการอบรมต้องมีความพร้อมใช้งานตลอดระยะเวลาการอบรม
5. สนใจเข้าร่วมการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและใช้ประโยชน์ต่อยอดการดำเนินงาน

เงื่อนไขและเกณฑ์การประเมิน

1. ต้องเข้าร่วมการอบรมมากกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาหลักสูตร
2. ต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. ต้องทำแบบทดสอบหลังเรียนคะแนนมากกว่าร้อยละ 60 ขึ้นไป จะถือว่าผ่านการทดสอบ
4. ผู้ผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์ข้อที่ 1 – 3 เท่านั้นจึงจะได้รับประกาศนียบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (E – Certificate)
5. สงวนลิขสิทธิ์การส่งประกาศนียบัตรสำหรับผู้ที่ตรวจสอบชื่อ-สกุล Email ถูกต้องเท่านั้น

จำนวนผู้เข้าร่วมอบรม

จำนวน 100 คน

ช่วงเวลาการเปิดรับสมัคร

1 – 11 ธันวาคม 2565

ช่วงเวลาการประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกให้เข้าร่วมการอบรม

12 ธันวาคม 2565

ระยะเวลาการอบรม

วันที่ 14 – 16 ธันวาคม พ.ศ. 2565

สถานที่อบรม

ห้องประชุมทรวง เหลี่ยมรังสี และผ่านระบบออนไลน์

ค่าลงทะเบียน

ฟรี

ผู้ประสานงาน

นางสาวปาริชาติ สร้อยสูงเนิน หมายเลขโทรศัพท์ 0821766152

นางสาวเอมอร ชันมี หมายเลขโทรศัพท์ 025904607

หัวข้อหลักสูตร

ที่	หัวข้อวิชา	ประเด็นสำคัญ/เนื้อหา	วิทยากร	เทคนิคที่ใช้	เวลา
1	Overview ภาพรวมของหลักสูตรการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ที่มาและความสำคัญของหลักสูตร - วัตถุประสงค์ของหลักสูตร - ขอบเขตของหลักสูตร - ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 	ผู้บริหารกรมอนามัย	บรรยาย	1 ชั่วโมง
2	การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค	<ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญ บทบาทและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค - 3 C ระบบประปาหมู่บ้านสะอาด - EHA 2000 - คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ - กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค 	รัชชผดุง ดำรงพิงคสกุล กรมอนามัย	บรรยาย	2 ชั่วโมง
3	การสุขาภิบาลน้ำดื่ม น้ำใช้	<ul style="list-style-type: none"> - นิยามศัพท์ที่ควรรู้เกี่ยวกับน้ำ - น้ำ สำคัญอย่างไร - ประเภทของน้ำดื่ม น้ำใช้ของประเทศไทยในปัจจุบัน - สถานการณ์คุณภาพน้ำบริโภคครัวเรือน - โรคที่เกิดจากน้ำเป็นสื่อและผลกระทบต่อสุขภาพ - ความรู้พื้นฐานการสุขาภิบาลน้ำดื่ม น้ำใช้ - การควบคุมคุณภาพน้ำหรือตรวจสอบคุณภาพน้ำในภาวะฉุกเฉิน 	นายวิโรจน์ วัชรเกียรติศักดิ์ ข้าราชการบำนาญ	บรรยาย	3 ชั่วโมง
4	ระบบผลิตน้ำประปาชนิดประปาบาดาล	<ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญของระบบประปา - แหล่งน้ำดิบ - กระบวนการผลิตน้ำประปา - การควบคุมคุณภาพน้ำประปา - แนวทางการจัดการและดูแลบำรุงรักษาระบบประปาอย่างมีประสิทธิภาพ 	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรวิชญ์ เรืองฤหา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตสกลนคร	บรรยาย	3 ชั่วโมง
5	ระบบผลิตน้ำประปาชนิดประปามีดิน	<ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญของระบบประปา - แหล่งน้ำดิบ - กระบวนการผลิตน้ำประปา - การควบคุมคุณภาพน้ำประปา 	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพัฒน์ เป็นตามวา มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี	บรรยาย	3 ชั่วโมง

ที่	หัวข้อวิชา	ประเด็นสำคัญ/เนื้อหา	วิทยากร	เทคนิคที่ใช้	เวลา
		- แนวทางการจัดการและดูแล บำรุงรักษาระบบประปาอย่างมี ประสิทธิภาพ			
6	สารเคมีที่ใช้ในระบบประปา	- การเลือกใช้สารเคมีที่จำเป็นต่อระบบ ประปา (บาดาล ผิวดิน) - การจ่ายสารเคมีในระบบประปา (ภาวะปกติ และภาวะวิกฤติ) - สารเคมีที่ใช้ในระบบประปา (สารส้ม PACI ปูนขาว โซดาไฟ โพลีเมอร์ คลอรีน คาร์บอน ฯลฯ) - การคำนวณปริมาณการใช้สารเคมี การเก็บสารเคมี และการใช้สารเคมี อย่างปลอดภัย	นางสาวนันท์ภัสร์ สิงห์ดำ หัวหน้างาน 8 งานควบคุม คุณภาพน้ำ 1 กองระบบผลิตและควบคุม คุณภาพน้ำ การประปาส่วนภูมิภาค เขต 1	บรรยาย	3 ชั่วโมง
7	แนวทางการเฝ้าระวัง คุณภาพน้ำประปาและการ ทดสอบทางห้องปฏิบัติการ กรมอนามัย	- การคัดเลือกจุดเก็บตัวอย่างน้ำ - การตรวจสอบคุณภาพน้ำเบื้องต้น - การสุ่มเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา - แนวทางการเก็บตัวอย่างน้ำส่งตรวจ ทางห้องปฏิบัติการกรมอนามัย (การประสานงานจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ อัตราค่าตรวจวิเคราะห์ เทคนิคการ เก็บตัวอย่าง การรักษาสภาพตัวอย่าง การนำส่งตัวอย่าง และขอรับผล ฯลฯ)	นางวันนี มากันต์ ศูนย์ห้องปฏิบัติการ กรมอนามัย	บรรยาย	1 ชั่วโมง
8	ความมั่นคงด้านน้ำบริโภคใน ประเทศไทย	- WASH - GLAAS - WSP - SDG - หน่วยงานสนับสนุนด้านทุนต่าง ๆ - WHO/IWA/TICA etc.	นัยนา ใช้เทียมวงศ์ กรมอนามัย	บรรยาย	1 ชั่วโมง
รวมระยะเวลา(ชั่วโมง)				17	

กำหนดการฝึกอบรม
หลักสูตร “การจัดการคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน” ผ่านระบบออนไลน์ รุ่นที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2566
14 - 16 ธันวาคม 2565

วัน/ เวลา	หัวข้อ / วิทยากร			หัวข้อ / วิทยากร			หัวข้อ / วิทยากร			หัวข้อ / วิทยากร	
	08.30 -09.00	09.00 – 10.00 น.		10.00 – 12.00	12.45 – 13.00		13.00 – 15.00	15.00- 16.00 น.			
พุธ 14/12/65	ลงทะเบียน (เข้าเรียน เช้า) Pre - test	พิธีเปิดการอบรม Overview หลักสูตรการ จัดการคุณภาพน้ำบริโภค สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดย ผู้บริหารกรมอนามัย	Coffee break	การจัดการคุณภาพ น้ำบริโภค โดย นายรัชชผดุง ดำรงพิงคสกุล หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบจัดการ คุณภาพน้ำบริโภค	Lunch Break ลงทะเบียน (เข้าเรียนบ่าย)	การสุขาภิบาลน้ำดื่ม น้ำใช้ โดย นายวิโรจน์ วัชรเกียรติศักดิ์ ข้าราชการบำนาญ	Coffee break	การสุขาภิบาลน้ำดื่ม น้ำใช้ โดย นายวิโรจน์ วัชรเกียรติศักดิ์ ข้าราชการบำนาญ	Coffee break	การสุขาภิบาลน้ำดื่ม น้ำใช้ โดย นายวิโรจน์ วัชรเกียรติศักดิ์ ข้าราชการบำนาญ	
พฤหัสบดี 15/12/65	ลงทะเบียน (เข้าเรียน เช้า)	ระบบผลิตน้ำประปาชนิด ประปาบาดาล โดย ผศ.ดร.ไกรวิชญ์ เรืองฤทธาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์		ระบบผลิตน้ำประปา ชนิดประปาบาดาล โดย ผศ.ดร.ไกรวิชญ์ เรืองฤทธาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์		ระบบผลิตน้ำประปา ชนิดประปามีวดิน โดย ผศ.ดร.ประพัฒน์ เป็นตามวา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี		ระบบผลิตน้ำประปา ชนิดประปามีวดิน โดย ผศ.ดร.ประพัฒน์ เป็นตามวา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี			
ศุกร์ 16/12/65	ลงทะเบียน (เข้าเรียน เช้า)	สารเคมีที่ใช้ในระบบประปา โดย นางสาวนันทภัสร สิงห์คำ หัวหน้างานควบคุมคุณภาพน้ำ 1 การประปาส่วนภูมิภาคเขต 1		สารเคมีที่ใช้ในระบบประปา โดย นางสาวนันทภัสร สิงห์คำ หัวหน้างานควบคุมคุณภาพน้ำ 1 การประปาส่วนภูมิภาคเขต 1		แนวทาง การเฝ้าระวัง คุณภาพน้ำประปา และการทดสอบ ทางห้องปฏิบัติการ กรมอนามัย โดย นางวันนี มากันต์ นักวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ชำนาญการพิเศษ ศูนย์ห้องปฏิบัติการ กรมอนามัย		ความมั่นคง ด้านน้ำบริโภค ในประเทศไทย โดย น.ส.นัยนา ใช้เทียมวงศ์ ผู้อำนวยการ กองประเมินผล กระทบต่อสุขภาพ		Post - Test ประเมินผลหลังการอบรม	